

Biserica și Scoala

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână : DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an 10 cor. — pe $\frac{1}{2}$ an 5 cor.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 fr. : pe jumătate an 7 fr.

PREȚUL INSERTIUNILOR :

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin

cum 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte

8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Corespondențele să se adreseze Redacției

, „BISERICA și SCOALA”

Ear banii de prenumerație a

TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Aviz!

Cei ce au abonat foaia numai pe $\frac{1}{2}$ an ori că au plătit abonamentul numai pe acest timp — începânduse semestrul al doilea, sunt rugați a solvi și abonamentul acestui semestr, la din contra, celor ce au neglijat aceasta solvire, cu numărul viitor li-se sisteară expediția.

Abonamentul pe an e 10 coroane.

"	" $\frac{1}{2}$ an 5 "	"
"	" $\frac{1}{4}$ de an 2 "	" 50 fil.

Administrația foaiei
„Biserica și Scoala”

goste adevărată, primele lui tragedii : „Intrigă și amor”, „Fiesco”, „Don Carlos” dacă n’ar fi simțit îndreptate asupra lui privirile întregi societății intelectuale de pe atunci? Si el eră conștiu, că un neam întreg — neamul său — ascultă cu răsuflarea reținută la celea ce spune.

Acesta a fost sprijinul și mâna de ajutor ce a dat poporul german marelui ei fiu și acestora să și poate multă activitatea literară aproape supranaturală a acestui bărbat.

In neci cu amintitele calități ale poporului german, să vedem cum să practică aceasta la noi și cum sprijinește publicul român mica noastră literatură română? La acest punct cu drept cuvânt esclamă d-l Petrescu, că a plângere vine pentru atâtă desinteresare la majoritatea zisei intelectualilor române. Căutați și veți vedea că partea cea mai mare a tineretului nostru nici două vorbe nu-ți va ști spune despre cel mai căpetenie poet al nostru despre Eminescu. Care e cauza? Să poate zice că studierea în școalele străine însă răul cel mai mare zace în sânul familiilor române. În celea mai multe familii dulcea noastră limbă să neglijiază și să nlocuește cu alta, după concepțiile și ideile lor, poate de mai cultă — notă caracteristică a săraciei noastre sufletești. Stând lucrurile astfel cum ne și putem închipui sprijinul publicului față de literatura noastră iar în urma acestora, voia și dragostea de muncă a scriitorilor nostri părăsiți aproape cu totul de publicul cetitor. Multă vor fi și de aceia, cari nici n’or fi știind că esită un N. Iorga, M. Sadovean, St. Iosif, Octavian Goga și alții și alții.

Sulevând aici ideile conferințiarului, ca unul ce destul de bine cunoște referințele noastre locale, aflu de bine a mă opri puțin și la publicul nostru, pe care nul pot numi chiar de nepăsător dar cam tot pe aceiași treaptă a imboldului de-a sprijini literatura noastră locală ca și peste tot întreg ne-

O conferință.

Dominul Horia Petra Petrescu ținu de curând în Viena la o serată a »României June« o conferință publică. Obiectul conferinței sale este iubileul ce să pregătește în memoria alor două personajii grandioase, alor doi genii și bărbați, a căror spirit planează deasupra neamurilor și cari la timpul lor, cu peana în mână, desinteresați și aprinși de focul entuziazmului au luptat pentru drepturile popoarelor dripte în picioare și ncătușate în lanturile nedreptății. Acești doi bărbați sunt Schiller și Cervantes. Primul, mândria și fala poporului german iar al doilea, nemuritorul și idolul poporului Spaniol.

Sărbătoarea măiestoasă ce se aranjază pentru acești doi nemuritori din partea popoarelor din a căror sânge și carne au fost, nu ne miră nici de cât zice domnul Petrescu, deoarece aceasta insuflețire au existat la amintitele popoare și atunci, când acești bine meritați scriitori erau încă printre cei vii. Osteneala și glasurile lor nu a sunat în pustiu, căci cum neam și putea închipui ca Schiller să fi scris cu atâtă patimă, cu atâtă dra-

mul nostru de pretutindenea. Nu merg mai departe decât la inteligența noastră din loc și jur fie ei avocați, medici, preoți sau învățători — unul și același lucru. Literatura nici pomenire sau dacă chiar și astăzi ceva, sunt lucrări clasice de scriitori străini, compactate frumos și procurate numai și numai din lucești pentru înfrumusețarea locuințelor.

Asemenea pătește și ziaristica. Bieții redacțori muncesc din greu — iar glasul respective zilelor lor sună în pustiu — sprijinul material asemenea publicului.

Să încheiu cu conferențiarul dela »România Jună« sperând că fiorul plăcut ce par că totuși a început să se simtă în timpul din urmă în viața românească nu va înceta, contând în viitor, în interesul comun la o acțiune și o sprijinire mai vie din partea publicului față de literatură și peste tot față de tot, ce a fost și este românesc..

diaconul *Cornel Lazar.*

„I-a Carte a copiilor“.

de

St. C. Alexandru.

— Recenzie —

(Urmare și fine.)

Aceasta îmi permit a afirma și pe motivul, că nu e absolut necesar ca de pildă toate sunetele unui cuvânt normal să fie în nex absolut cunoscut cu celea precedente fie chiar și după metodul figurilor și cuvintelor normale.

În același timp însă constatez, că sunt bine și corect dezvoltate sunetele: »a,« »l,« și »g,« din cuvintele: ac, cal și jug (pag: 10, 11 și 18).

Resunările lui autor făcute pe la finea sunetelor dezvoltate sunt recomandabile și la loc, pentru că: »Repetiția e mama studiului«.

Relativ la modul de procedare al compunerii cărții rămâne să mai amintesc, că în frontispiciul paginelor și la celealte locuri cuvenite trebuie să ocupe primul loc nu elementele constitutive ale literei arătate, ci întors: întâi însăși litera și numai apoi elementele ei.

Împrejurarea, că facem analiza întregului, a zicerei, cuvântului și a silabei, nu ne îndritușește să face analiza literei năște de ce le punem elevilor în vedere litera în întregitatea sa, căci întâi vine impresia generală a obiectului și numai atunci cea specială, ceea ce altminterile și însuși metodul urmărit la scrierea acestei cărți cere, ca să începem dela întreg la părți și nu dela părți la întreg.

Desvoltarea vocalelor scurte, desvoltarea vocalelor derivate (pag: 22—26) și desvoltarea con-

sonantelor derivate (pag: 27—30) sunt reușite și materialul de citit aci aparținător e variat și bine ales.

La partea I a acestei cărți, ca lucru vrednic de atențione, țin să face amintire despre mijlocul menit să introduce pe elevii începători în scriere frumoasă și regulată.

Acel mijloc în cartea lui Alexandru sunt liniștele ajutătoare puse la fiecare lectiune a scrierii lui învățat, ceea ce în alte abecedare lipsește cu desăvârsire.

În modul acesta elevul (și acasă) își poate acvira suficientă dexteritate în executarea uniformă dar și caligrafică totodată a literilor scrierii.

De privește însă executarea unor figuri, ambele odicționat.

Icoana tunului și a racului (pag: 14—15) vor induce pe elevi în eroare întrucât ceci care n-au văzut tun de singuri își vor face judecata: tunul poate fi mare dar racul e mai mare decât tunul pe când știul este că lucrul stă chiar în tors; ba racul nici nu poate veni în comparație cu tunul.

Falsă idee își vor căști elevii și din proporția ce este la iveală dintre figura »sac și iarași »rac«. Aici încă racul ni-se înfațisează de mare ca sacul. Dar cine a văzut rac mai căt un »sac«?

Mărimea acului și figura cal pag: (10—11) încă sunt nu se poate mai false. Aci acul este mare căt piciorul calului de nu ceva mai mare! (lung).

Copiii aci, ce-i drept cunosc și vor află adesea că vărul din propria-le experiență, vorba e însă, că falzitatea avem să o alugăm din laboratorul nostru în ce s-ar ivi, că și așa este destulă în lumea reală.

În partea II aflăm propoziții ca: »Apa este clară și curată«, »Nalba crește în drum«, »Pestele e mut«.

Eu știu că clară poate fi numai o idee sau alt ceva exclusiv de domeniul intelectualului.

Cred și aceea că autor a înțeles prin vântul »clară« că apa e »limpede« și nu recădă să aibă să facă un fel de metaforă nu pură (de se poate spune așa) nu e corectă și nu este la metaforă ne avântăm cu spiritul de jos în lări și nu din sferele mai înalte jos.

Nalba crește nu numai în drum, ci și altfel. Deci corect era să se zică: Nalba crește și în drum.

Tuturor animalelor, e de sine înțeles că lipsesc darul vorbirii. E prin urmare nelogical să zicem că »Pestele e mut«. Plecând de aici să lucram secent am mai fi îndreptat să spune, că suauță male și nemute, cări adesea pot vorbi!

Atari construcții sunt deci de abandonat.

Piese de cetire cuprinse în partea de dedesubt sunt aranjate și alese după cerințele didactice, rezervându-mi unele observări mai

Acestea bucăți se încep cu o frumoasă rugăciune: „Îți aducem Doamne sfinte« și se continuă cu școala, casa părintească, obiecte și animale aflate în și pe lângă casă, ciasorică, măța și cânele, cocoșelul, calul etc.

De un deosebit conținut moral și instructiv sunt bucătile: »Stejarul mândru« și »Măța și cânele« În prima prin mâna sorții se pedepsescă aspru superbia și desătăciunea iar în ceastă lătă se răsplătește credința și fidelitatea cu disprețuirea și reprobarea vicleniei și a însălcăciuniei din partea stăpânei casei.

»Povestea crivețului« de Kurtman și »Picătură de roauă« de Blüthgen exerciază o influență binefăcătoare asupra desvoltării fantaziei și inteligenței copilului.

Un lucru însă nu e lămurit în secțiunea aceasta.

Aproape după fiecare bucată de cetire, la fine separat și independent urmează căte un avertisment precept cu fond moralizator constător din 2 sau 3 ţire.

Primul (pag: 46) sună astfel: »Copii, Cioara se hrănește cu stârvuri, șoareci, gândaci și vermi stricăciști. Nu omorâți cioara!«

Observând aceasta am eruat anume să dau de nedată n-am aflat căci pomenitul »avertisment« nu stă în legătură nici cu penzul precedent, dar nici cu cel următor.

Tot astfel stă lucrul și cu celealte »precepte« ori cum să le numim?

Sigur, dl autor în aceasta privință își are procedeul său special și nici n-putea să noauă face cunoscut, căci prin o simplă notiță în manualul d-sale.

La finea cărții se află și o lecție practică de model: »Copilul mincinos« prelucrată după treptele: analiza, sinteza și aplicarea.

Aceasta lecție nu e tractată complet, asocierea și sistematizarea, care la olală cu acele trei cuprinse în lecțiea prezintă formează celea 6 trepte formale, au fost cu totul uivate.

Aplicarea făcută de dl autor încă nu e corectă. Aplicarea trebuie făcută cu totul din alt punct de vedere. Pe treapta aceasta se impunea să aplice, nu »că învățătorul să îndemne pe școlari ca să învețe să cetească bine lecția« ci că auzind odată din cuprinsul istorioarei să căutăm să aplică preceptul moral odată estras la diferite jurări din cercul de experiență al copiilor, foarte natural luând tot cazuri analoage.

Să admitem însă, că istorioara era bine prelucrată, neexceptionabilă din punctul de vedere al tractării, și atunci avea loc obiecțiunea, că abecedarul nefiind legendar pentru ce dl autor nu a preferat să trateze în locul acelei istorioare o lecție de model din legografie ori chiar din scriptologie? Aceasta la tot cazul mai mult valora.

Vorba fiind de abecedar mai mult ne putea captiva dl autor cu aceea că ne arată, cum învață d-sa copii să aștepte și a scrie și numai apoi a povesti.

Adeca d-sa intercalând și lecțuni de model aceasta trebuia să facă primo loco desvoltând de model cutare ori cutare sunet. Asta e prima iar cealaltă e ultima »ratie« a abecedarului!

În privința ortografică semnalez, că dl autor comite o mare greșală prin uzarea de apostrof (»«) punându-l la cuvinte, ce nu-i simt trebuită, bunăoară: »nu's om... să'i iubesc... spune'mi... că'ți voi da... auzindu'-i... țină'-i cerul«.

Înțeleg, că d-sa în cazurile premise prin apostrof voește a suplini elidarea lui »î« de lângă respectivele pronume personale prescurtate și verbe auxiliare abreviate.

* * *

»I-a Carte a copiilor« însă cu strictă observare a modului său de compunere satisface condițiunilor, cari trebuie să le întrunească un abecedar menit a se folosi în școala elementară.

Aceasta părere individuală țin de datoria mea a o expune și până dl autor va veni cu unele și altele lămuriri în aceasta materie.

Bujeanul

CRONICA.

† **Zeno Mocsnyi de Foen.** Ne sosetează trista vestea a încreșterii din viață a unui membru din ilustra familie Mocsnyi. Cu capetele plecate cerem Tatălui cereșc odihna susținutului acestui distins vîrstări neamului românesc, a cărui familie ne vestește treacerea lui la cele eterne prin următorul necrolog: Maria Mocsnyi de Foen născută baroneasa Maria Fischer de Nagy-Szalathnya, Budamér și Baeskó în numele său precum și în numele fiului ei Antoniu Mocsnyi de Foen, al copiilor ei din prima căsătorie văduva Martha Berzevicsy de Kakas-Lomnicz și Berzevicsze născută conteasa Sztáray, Agatha Schudawa născută conteasa Sztáray și contele Tassilo Sztáray de Sztára și Nagy-Mihály, cu soția sa conteasa Irma Grimaud d'Orsay, al vîrului său Alexandru de Mocsnyi și al înturor rudeniilor cu inima frântă de durere aduc la trista cunoștință moartea soțului ei **Zeno Mocsnyi de Foen** carele în Budapesta la 13 iunie st. v. în etate de 63 ani și în anul al 26-lea al fericitei sale căsătorii după un morb greu și îndelungat și-a dat nobilul său susținut în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale fericitului reposat a fost depus după ritul greco-oriental în 16 iunie st. v. în cripta familiară la Fény la odihna eternă. Parastasele se vor celebra în 25 iunie st. v. în capela familiară din Fény precum și în biserică patroșinală din Bulci și în bisericele din Batta, Tella, Ohaba sărbească, Bruznic și Prisaca. Budapesta, în 13 iunie st. v. 1905. Fie-i țină ușoară și memoria binecuvântată!

Prelegeri numai dimineață în școalele poporale. În raportul despre starea învățământului inspectorul reg. de școale din comitatul Nograd arătând că deja de pe la începutul primăverii nu se mai pot ține prelegeri aproape în toate școalele poporale, din cauza

că copiii nu cercetează școala, a făcut comisiunii administrative a comitatului propunere, ca în școalele de la sate primăvara și vara prelegerile să se incepă la 5, eventual la 6 ore dimineața și să se încheie deja la 9 ore, pentru că peste zi copii să poată fi luați de părinți la lucru fără ca prin aceasta să neglige cercetarea școalei. Comisiunea s'a declarat de acord cu propunerea.

Înștiințare. Se aduce la cunoștință onoratului public român, că „Școala pentru economia și industria de casă”, proiectată de Reuniunea noastră, se va deschide cu începerea anului școlar 1905/6. Înăugurarea acestei școale se va face în mod festiv în 28 August n. a. c., la orele 11 a. m., după celebrarea sfintei liturgii, acea zi de sărbătoare. În anul 1905/6 va funcționa numai secțiunea economică a școalei. Instrucțiunea va cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucătelor și a pânei; conservarea legumelor și a poameilor; spălatul, călcătul și îngrijirea rufelor; curățirea și finarea în ordine a locuinței, grădinăritul; confecționarea rufelor; b) învățământ teoric: economia de casă, chimia bucătăriei, contabilitatea; igiena, îngrijirea bolnavilor; literatura română. Elevele, ai căror părinți sau îngrijitorii nu sunt în Sibiu, au să locuească în edificiul școalei, Strada Baier Nr. 1 (edificiul „Albinei”). Se vor primi numai eleve care au împlinit 15 ani și au terminat cel puțin școala elementară. Instrucția va fi exclusiv în limba română. Se va conserva însă și în alte limbi, îndeosebi în limba maghiară și germană, dar numai în pauză și la masă. Taxele prescrise: 1. Fiecare elevă internă va avea să solvească o taxă lunară maximală de 50 cor., din care se vor achita spesele efective ale școalei, cu excepția remunerării instrucțoarelor, pe care le achită Reuniunea din al său; când spesele efective vor fi mai mici, diferența se va restitui eleviei. 2. Fiecare elevă externă va avea să solvească o taxă lunară de 40 cor., pentru care va primi și amează și ojina. Taxele sunt să se solvi tot pentru trei luni anticipativ. În caz, că o elevă înscrișă deja intrerupe cursul fără motive acceptabile, e dateare a despăgubii reuniunea pentru fiecare lună a anului școlar cu câte 10 cor. Elevele interne au să aducă cu sine: saltea, plapomă, 2 perini, 2 schimburi pentru pat, 1-2 duzină din rufelete necesare, 6 ștergăre pentru bucătărie, piepten, perie pentru cap, perie pentru dinți, hainele necesare. Șorțurile pentru bucătărie și-le vor face elevele înseși; dar șorțuri pentru casă au să aducă cu sine. Cursul se începe în mod regulat la 1 Septembrie n. și se termină la 51 Iulie n. Informații mai detaiate se pot primi dela conducătoarea școalei, domnișoara Veturia Papp, Sibiu, Strada Baier Nr. 1. Comitetul „Reuniunea femeilor române din Sibiu”.

Multumită publică. Evlavioasa creștină D-na văd. preoteasă Sofia Popovici, care de mai multe ori și-a arătat iubirea sa față de biserică luând pildă dela felicitul ei soț preotul Aurel Popoviciu, care a testat sf. biserici de aici 8 jughere pământ, a donat sf. biserici din Chișoda un rând de ornate, un stihar preotesc, o cruciuliță de argint și un steag, toate în preț de preste 500 coroane. Pentru aceasta jertfă și prin aceasta în numele comunei bisericești li esprim cea mai mare multumită, rugând pe bunul D-zeu ca această jertfă să i-o răsplătească cu bogatele sale daruri dăruindu-i sănătate și fericire, ca să poată fi și mai departe model de viață creștină înaintea credincioșilor nostri. Chișoda la 5/18 Iunie 1905. Victor Aga, paroh.

Concurs.

Nr. 327/905

Spre scopul conferirii de **stipendii** din „Fundăținea lui Gozsdu” pe anul școlar 1905/6 pentru școalele medii, facultăți, universități și școalele de cadeți militari la armata comună și honvezi — se scrie concurs pe lângă următoarele condiții:

1. Concurenții să documenteze cu documente originale sau autenticate de notari publici:
  - a) că sunt fi de cetățeni ungari și aparțin bisericiei ortodoxe orientale române, spre care scop se recere estrasul din matricula botezaților, provăzut cu clasuala parohului competent, că și de prezent aparține la biserică greco-orientală română —
  - b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop au să subștearnă studenții de la școalele medii atestatul despre anul școlar 1903/4, ear cei dela facultăți și universități indicele despre toate cursurile ascultate și respective documentul despre progresul făcut; că nici averea
  - c) proprie, nici a părinților nu ajunge să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurențului, spre care scop e a se produce atestatul diregătoriei politice competente. Atestatul să cuprindă și date positive despre această avere și trebuie să fie subscris și de preotul locului, ear dacă nu ar fi acolo preot sau ar fi înrudit cu concurențul, trebuie să fie subscris din partea protopopului concernent.

2. Dacă concurențul a intrerupt studiile, atunci are să producă și atestat oficios despre ocupația sa întru timp și despre purtarea sa morală pe acest — timp.

3. Fiecare concurenț are să arete în petiție sa, specialitatea la care, și locul unde voește a continua studiile, cum și aceea dacă are și alt stipendiu.

4. Cei ce voește să studieze în străinătate au să arete necesitatea de a face studii în străinătate ca în cazul dacă li-se va vota stipendiul să se poată întâia esopera concesiunea ministerială prescrisă.

5. Cu privire la concurenții pentru dobândirea de stipendii spre absolvarea școalelor militare de cădeți, se observă, că stipendile acestea pe lângă documentarea condițiunilor stăverite în acest concurs (p. a) c), 2, 3, 6, 8, și 9) numai atunci se vor estrada comandei școalelor militare dacă concurențul va documenta că este privit de elev regulat la respectivă școală de cădeți.

6. Petițiunile instruite cu documentele necesare sunt să se adresa la reprezentanța fundației lui Gozsdu Budapest VII, Holló utca 8. sz. **până la 5 August n. c.**

7. Totodată se provoacă toți stipendiștii actuali prin urmare și cei absolvenți, cari cer ajutoare pentru depunerea rigoroaselor și căștigarea gradului de doctor, că până la terminul susindicat, să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1904/5 căci altcum li-se va săsi stipendiul, resp. nu vor căpăta ajutorul.

8. Petițiunile cari nu sunt instruite cu documentele susamintite sau sosite după terminul escris, nu vor lua în considerare.

9. În interesul espedării regulate, fiecare concurenț să indice în petiție locul și posta ultimă, unde este a i-se trimite resoluția reprezentanței.

Din ședința comitetului fundației lui Gozsdu, înjunțuită în Iunie 1904/5.

Comitetul.

1—3

Conform Inaltei dispoziționi Consistoriale de 1/14 Iunie a. c. Nr. 2255 ex. 1905 prin aceasta se scrie concurs pentru stațiunea vacanță Invățătoarească

dela clasele inferioare a școalei gr. or. române din **Checia-română** (Román-Kécsa) protoprezbiteratul Banat-Comloș cu termin de **30 zile** dela prima publicare. Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. Salar în bani gata 440 cor.
2. Doauă jug. cat. pământ arător 100 cor.
3. Doauăzeci chible grâu prețuită 6 cor. 120 cor.
4. Cinci chible cucuruz prețuită 4 cor. 20 cor.
5. Pentru conferință peste tot anul 15 cor.
6. Pentru scripturistică 10 cor.
7. Pentru călăziment din care alegăndul invățător este obligat să incalzi și școala sa 80 cor.
8. După ce invățătorul nu are evartir până ce comuna bisericească va edifica, primesc rebonificare de 80 cor. anualminte. În cât privește cvincvenalul alegăndul invățător îl va primi numai după ce a servit cinci ani neîntrerupt în comuna noastră ca ales și definitizat.

Doritorii de a recurge la aceasta stațiune sunt poftiți ca în terminul legal să se prezinte în sf. biserică din Checia-română pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar recursele ajustate după toată regula și adresate comitetului parohial din Checia-română le înaintează P. O. D. ppresbiter Paul Miulescu, în Nagy-Komlos (Torontál megye) în terminul mai sus indicat. Se notifică în urmă că alegăndul invățător după pământul benefiat de dâsul este obligat să solvi toate sarcinile publice, nu alt cum și a conduce și strana stângă fără altă remunerare. Cântăreji buni și conducători de cor sunt preferiți.

Dat în ședința comitetului parohial din Checia-română în data de 25 Maiu 7 Iunie 1905.

Comitetul parohial

In absență și din încredințarea P. O. D. ppresbiter tractual.

Cu consensul ppreb. trac. Silviu Bichicean par. Nereu.

—□— 1—3

Pentru ocuparea postului invățătoresc la școală confesională gr. or. rom. din comuna **Groși** să scrie concurs cu terminul de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în Organul oficios „Bis. și Sc“.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

- 1) Salar în bani gata 600 cor.
- 2) Pausal pentru conferință 16 cor.
- 3) Pausal pentru scripturistică 10 cor.
- 4) Pausal pentru familiat 20 cor.
- 5) Pausal pentru lemn, din care are să incalzi și sala de invățământ 72 cor.
- 6) Pământul invățătoresc.
- 7) Cvartir cu grădină de legume.
- 8) Cvincvenalul prescris i-se va ezopera invățătorului dela înaltul guvern după serviciul de 5 ani în comună.

Reflectanții la acest post să-și instrueze documentele necesare și subștearnă P. On. Domn ppresbiter tractual Procopie Givulescu în M.-Radna și să se prezinte în s. biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Groși, la 29 Maiu 1904.

Comitetul parohial

In conțelegeră cu: Procopie Givulescu ppresbiter inspector de școală.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii invățătorescă dela școală noastră din **Valemare** (filia la Fenis) se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

- 1) Salar în bani gata 270 cor.
- 2) Pentru bucate 130 cor.
- 3) Pentru lemn 80 cor. din care are să incalzi și școala,
- 4) Pentru scripturistică 20 cor. Spese de 5) conferință 16 cor.
- 6) Pentru curatorat 10 cor. Către care salar, se atinge suma de 800 cor. comuna bisericească a petiționat la înaltul guvern pentru o întregire cu 400 cor.

Dela recurenți să cere evaluația prescrisă în §. 60 din „Regulament“ fiind avisați că toate documentele legale adresate comitetului parohial din Valemare să le subștearnă până la terminul susindicate Of. ppresb. al Hălmagiului (Nagyhalmagy) precum și a se prezeta în biserică din Valemare în vre-o dumineacă ori sărbătoare spre a-și arăta desteritatea în cantare și tipic după ce alesul are să îndeplinească și cantoratul atât în biserică cât și afară de biserică.

Valemare, la 6/19 Iunie 1905.

*Ioan Serac
pres. com. par.*

*Mihai Oarce
not. com. par.*

In conțelegeră cu mine: Cornel Lazar ppresb. inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea în mod definitiv a ambelor posturi de invățători și anume la școală inferioară cu clasele I-II. și la școală superioară cu clasele III-IV dela școalele noastre din comuna **Alios** ppresb. Lipovei, se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

- I. Pentru invățătorul dela școală inf. 1. În bani gata 720 cor.
2. Grădină din satul bâtrân.
3. 16 metri de lemn pentru folosință proprie.
4. 10 cor. pentru conferință.
5. 10 cor. pentru scripturistică. Invățătorul este îndatorat să conduce strana stângă și a instrua elevile școalei de repetiție fără altă remunerare. Se observă că conform Inaltei rezoluționi Consist. Nr. 4701/1904 la postul dela școală inf. se admite recurgerea și de invățătoare și în caz când ar deveni aleasă o invățătoare, aceea va fi îndatorată, a se îngriji dânsa din al său pentru provederea cu un cantor în strana stângă.
- II. Pentru invățătorul dela școală superioară.
1. În bani 720 cor.
2. 16 m. lemn pentru folosință proprie.
3. Invățătorul să înființeze și conduce cor vocal și în fiecare an să instrueze 2 elevi în cântările bisericești; pentru acest serviciu va beneficia 2 jug. pământ.
4. Dela înmormântări unde va fi poftit, va avea stola usuată. Invățătorul este îndatorat să conduce strana dreaptă și a instrua elevii școalei de repetiție fără altă remunerare. Fiecare inv. are cortel liber în edificiul școlar constător din 2 chilii, cuină, cămară și supra-edificatele din curtea școalei, grădină și podrumul școalei le vor folosi în părți egale-frătește. Cvincvenalele se vor primi dela stat. Contribuția reg. o va soli fiecare invățător din al său.

Recurenții la aceste posturi sunt avizați, ca recursele lor, ajustate cu documentele legale de evaluare, și arătând în recursul lor anumit pentru care post recurg înpreună cu declarația că de când și până când își formează dreptul la cvincvenal, și adresate comitetului par. au a le subșterne P. T. Diui presb. Voicu Hamsea în Lipova (Lippa) precum și a se prezenta până la terminul sus indicat, în vre-o Dumineacă ori sărbătoare în sf. biserică din Alios, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Alios, în 7/20 Iunie 1905.

In conțelegeră cu mine: Voicu Hamsea protoprezbiter

—□—

1—3

Pentru vacanta parohie de **clasa primă** din **Răpsig** în protoprezbiteratul Ienopolei, prin aceasta se scrie concurs cu durată de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficială.

Venitele încoepiate de această parohie sunt: folosirea unei sesiuni pământ arător, birul parohial și stolele preoțești usuate, cvartir și grădină și întregirea dela stat.

Recurenții sub durata concursului și vor substerne petitele cără subserisul protoprezbiter și se vor prezenta vre-o dată în sf. biserică ca să se facă cunoscut naintea poporului.

Ienopolea, la 10/23 Iunie 1905.

Din însărcinarea Venerabilului Consistor arădan:
Constantin Gurban, protopop.

—□—

2-3

Pentru indeplinirea postului învățătoresc vacant, dela școala poporală gr. or. română inferioară centrală din **Nădlac** se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“. Emolumentele sunt: 1. Salar anual în bani 800 (opt sute) coroane; 2. 4 (patru) stângeni lemne tari, ori 6 (șase) stângeni lemne moi, din care se va încălzi și școala; 3. Scripturistica în natură; 4. Spese de conferințe învățătoreschi 4 (patru) coroane de zi și spesele de prejunctură și 5. Locuință și grădină.

Dela recurenți se pretinde să aibă evaluație cu calcul general cel puțin „bun“ estras de botez și atestat despre serviciul de până acum.

Competenții au a-și înaintă documentele ajustate conform legii și adresate comitetului parohial, subsemnatului protopop din Arad, ca inspector de școală, iar în vre-o Duminecă ori sărbătoare să se prezinte în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în tipic și în cele cantoriale. Alesul e obligat a conduce strana fără altă remunerare.

Dat din sedința comitetului parohial ținută la 14 Iunie st. n. 1905.

Nicolau Chicin *Georgiu Petroviciu*
preot, presed. com. par. dir. școl. not. com. par.
In conțelegere cu mine: *Vasile Beleș* protoprezbiter și inspector școlar.

—□—

2-3

Pentru indeplinirea definitivă a stațiunei învățătoreschi vacante din **Guravale** din inspectoratul Halmagiului, se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Beneficiul incopiat cu acest post este: 1. În bani gata din casa culturală 260 cor. 2. În naturale 12 șinice cucuruz, 6 șinice grâu în natură (prețuite în 156 cor.). 3. 6 stângeni de lemn prețuite în 96 cor., din care este a se încălzi și sala de învățământ. 4. Spese de conferință în 16 cor. 5. Scripturistica 6 cor. 6. venitele cantoriale care fac 30 cor. 7. Cvarțir liber cu grădina. 8. Intregirea la 800 cor. conform disp. Ven. Cons. Nr. 2255/1905 cerându-se, alegândul învățător poate speră că diferența de 384 cor. să o capete dela stat pe calea organelor bisericești. Cvînceanul se va dă numai după împlinirea celor 5 ani în comună. Alegândul are să indeplinească și serviciul cantoral.

Recurenții sunt avizați ca recursele lor ajustate cu toate documentele recerute, legalizate și adresate comitetului parohial din Guravale, să le suștearnă până la terminul sus indicat P. T. oficiu protoprezbiteral al Halmagiului (Nagyhalmág), precum și să se prezinte în vre-o duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Guravale spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Guravale, 2/15 Iunie 1905.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: *Cornel Lazar*, protoprezbiter și inspector școlar.

—□—

2-3

Pentru indeplinirea definitivă a stațiunei învățătoreschi din comună **Lazuri** inspectoratul Halmagiului, se scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Dotația împreună cu acest post este:

1. În bani gata din casa culturală dela Lazuri și filia Groși 490 cor. 2. Dela Lazuri 4 stângeni lemne pentru învățător, iar dela filia Groși pentru învățător 24 cor. 3. Pentru conferințele învățătoreschi 24 cor. 4. Scripturistica școalei 10 cor. 5. După ce toată dotația sigură face numai 524 cor., în sensul ord. cons. Nr. 2255/1904, să cerut întregirea cu ajutor dela stat la 800 cor., așa că diferența de 286 cor. alegândul învățător poate speră că o va primi dela stat pe calea organelor bisericești. 6. Cvarțir acomodat și grădină. Cvînceanul se va dă numai după serviciul de 5 ani împliniti în această comună.

Alegândul învățător este îndatorat a indeplini și serviciile de cantorat și a provedea instrucția și în școala de repetiție, fără altă remunerare.

Recurenții sunt avizați, ca recursele lor ajustate cu documente legale de evaluație și adresate comitetului paroh. din Lazuri, să le suștearnă până la terminul sus indicat P. T. Oficiu protoprezbiteral al Halmagiului (Nagyhalmág) și să se prezinte în vre-u duminecă ori sărbătoare sub durata concursului în biserică din Lazuri spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Lazuri, 31 Mai (13 Iunie 1905).

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: *Cornel Lazar*, protoprezbiter și inspector școlar.

—□—

2-3

Pentru indeplinirea definitivă a stațiunei învățătoreschi din comună **Crocna** inspectoratul Halmagiului, se scrie concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Dotația împreună cu acest post este:

1. În bani gata 357 coroane 64 fil. 2. În bucate 12 hl. grâu, 12 hl. cuciuruz. 3. 24 metri de lemn pentru încălzirea salei de învățământ. 4. 5 jug. pământ arător în preț de 100 cor. după care pământ învățătorul e deobligat a solvi dările. 5. Pentru conferință 20 cor. 6. Pentru scripturistica 6 cor. 7. Pentru cantorat 28 cor. 8. Pentru manipularea grădinăi de pomi, dela comuna politică 60 cor. 9. Cortel cu grădină de $\frac{1}{2}$ jug., grajd, colnă și cămără. 10. Dela înmormântări unde va fi poftit, dela cei mari 1 cor., dela cei mici 40 fil. 11. cei ce vor fi în stare de a înființa cor vor fi preferați și vor căpăta o remunerare de 100 cor.

Alegândul învățător va fi îndatorat a indeplini și serviciul de cantorat în școală și biserică fără altă remunerare.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați, ca recusele lor ajustate cu toate documentele necesare adresate comitetului parohial din Crocna să le suștearnă Prea On. oficiu protoprezbiteral al Halmagiului (Nagyhalmág) la terminul indicat mai sus, având să se prezintă în Crocna într-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic. Se notează că cvînceanul se va dă numai după serviciul de 5 ani în această comună.

Dat în ședința comitetului parohial, ținută în 29 Maiu 1905.

Pentru comitetul parohial

Theodor Bodea

preot, pres.

In conțelegere cu mine: *Cornel Lazar*, protoprezbiter și inspector școlar.

—□—

2-3

Pentru indeplinirea definitivă a postului învățătoresc din comună **Topa de sus** (protoprezbiteral Beiușului, comit. Bihor), conform circularului Ven. Consistor din Oradea-mare cu datul 28 Aprilie 1904 Nr. 721 Șc. a. c., pe lângă următoarele beneficii: Cortel

acopodat, grădină de 1000 orgii □, 600 coroane, 15 metri de lemn din care se va încălzi și sala de invățământ, venitele cantorale dela mort mic 40 fileri și dela mort mare 1 coroană. Recurenții până la **2/15 Iulie** au a-și insinua recursurile cu documentele reținute dlui protoprezbiter Elia Moga în Răbăgani și atunci a se prezenta la sfânta biserică la serviciul divin. Ce privește decretul, alesul după funcțiune de un an îl va primi, iară cvinvenalele comuna bisericească la timpul său le va cere dela stat. Alegerea se va fiinea în 3/16 Iulie a. c.

Comitetul parohial din Topa de sus, în ședința ținută la 26 Maiu (8 Iunie) 1905.

Vasile Papp
par., pres. com. par.

George Pogan
not. com. par.

În conțegere cu mine: *Elia Moga*, protoprezbiter gr.-or. rom. al Beiușului.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului invățătoresc vacant dela școala gr.-or. română din **Surduc**, tractul Peșteș se scrie concurs cu termen de alegere **6/19 August**, 1905 a. c., cu următoarele venite: 1. Locuință și grădină de legume; 2. Extravilan invățătoresc — = 60 cor.; 3. 10 cubule cuceruz sfărâmat à 10 cor. = 100 cor.; 4. Bani gata dictați pe locuitori — = 360 cor.; 5. 16 m. lemn cu crenji cu tot — = 40 cor.; din acestea se va încălzi și sala de invățământ; 6. Eventual întregire dela stat, dacă se va acorda ca întregire la 800 cor. Alegândul invățător va fi indatorat a îndeplini și postul cantoral în și afară de sf. biserică, pentru care va beneficia stolele usuate, fără a pretinde altă salarizare.

Recurenții sunt poftiți a se prezenta în cutare Duminecă sau sărbătoare în sf. bis. din loc, pentru a-și arăta decsteritatea în cant și tipic; eară recursele instruite conform dispozițiunilor legale și adresate comitetului par. din Surduc, au a-le înainta în timp de **30 zile**, dela prima publicare, oficiului ppresb. din Urgeteg u. p. Elesd.

Dat în sed. comitetului parohial din Surduc, ținută la 25 Maiu st. v. 1905.

Comitetul parohial.

Cu consensul meu: *Iosif Moldovan*, adm. ppresb. ca insp. subst. de școale.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului de paroh vacant din parohia **Brusturi**, ppresb. Peșteș comit. Bibor, cu termen de alegere **17/30 Iulie**, 1905, cu următoarele beneficii: 1. Cvartir cu 2 chilii, cuină, supra edificiile necesare și grădină de circa 400 □; 2. Extravilan de cl. 1. arător și fânaț 14 jugăre cath.; 3. Bir (cuceruz) sfărâmat dela 10 vici à 2 vici; 4. Dela 10 numere de case, dela cari au jug, jumătate zi cu plurghil, dela cei ce nu au boi, cu palma jumătate zi lueru vipt preotul e indatorat a da; 5. Stolele usuate; 6. întregirea dela stat, conform evaluării recurrentului.

Recurenții, în vre-o Duminecă ori sărbătoare au a se prezenta în sf. bis. din loc spre a-și arăta dibăcia în cant și tipic, conform dispoziției regulamentului pentru parohii; eară recursele ajustate conform prescrierii legale, au ale adresa comit. parochial din Brusturi până la terminul normal și ale înainta oficiului ppresbiteral din Ortiteag p. u. Elesd.

Dat în ședința comitetului parohial ținută în Brusturi la 21 Maiu v. 1905. Comitetul parohial.

Cu consensul meu: *Iosif Moldovan*, adm. ppresbiteral.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea vacantului post invățătoresc dela școala gr.-or. română din **Copăcel**, protopresb.

Peșteș, se scrie concurs cu termin de alegere **6/19 August** 1905 p. m., cu următoarele beneficii: 1. Locuință cu grădină de legume; 2. Extravilan de circa 5 jug. cat. fânaț 120 cor.; 3. 10 cubule bucate 120 cor.; 4. bani gata electați pe locuitori 360 cor.; 5. eventuala întregire dela stat la 800 cor., care se va cere.

Alegândul invățător va fi deobligat a îndeplini și postul cantoral în și afară de sf. biserică, pentru stolele usuate, fără a pretinde pentru aceasta alt salar.

Recurenții sunt poftiți până la alegere a se prezenta în sf. biserică din loc, pentru a-și arăta dibăcia în cant și tipic; iar recursele instruite conform dispozițiunilor legale și adresate comitetului parohial din Copăcel, au a le înainta în termen de 30 zile dela prima publicare, oficiului protoprezbiteral din Urgeteg p. u. Elesd.

Dat în ședința comitetului parohial din Copăcel, ținută la 20 Maiu st. v. 1905.

Comitetul parohial.

Cu consensul meu: *Iosif Moldovan*, adm. protopresb. ca inspector subst. de școale.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea vacantului post invățătoresc dela școala gr.-or. română din **Bănlaca** tractul Peșteș, se scrie concurs cu termin de alegere în **20 Iulie st. v. 1905**, cu următoarele venite: 1. Locuință deplin corăspunzătoare, supraedificiile necesare și grădină de legume; 2. Bani gata repartiați pe locuitori 580 cor.; 3. 1 jugăr mic extravilan 20 cor.; 4. 24 metri lemn de foc, din cari se va încălzi și sala de invățământ. Si eventuala întregire dela stat la 800 cor. prin 200 cor. ajutor.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a se prezenta în sf. biserică din loc, spre a-și arăta destieritatea în cant și tipic; iar recursele ajustate conform dispozițiunilor legale și adresate comitetului parohial din Bănlaca au a le înainta în termen de 30 zile dela prima publicare, oficiului protopresb. din Urgeteg p. u. Elesd.

Dat în ședința comitetului parohial din Bănlaca, ținută la 19 Maiu st. v. 1905.

Comitetul parohial.

Cu consensul meu: *Iosif Moldovan*, adm. protopresb. ca inspector subst. de școale.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea vacantului post invățătoresc dela școala gr.-ort. română din **Măgești**, ppresb. Peșteș se scrie concurs cu termin de alegere în **20 Iulie**, st. v. a. m. cu următoarele venite: 1. Locuință corăspunzătoare și grădină de legume; 2. Bani gata electați pe locuitorii din Măgești-Butan și Iosani 600 cor.; 3. Eventual 200 cor. ca întregire dela stat, dacă se va vota. Alesul inv. va fi deobligat a îndeplini și agendele cantorale în și afară de sf. bis. pentru care va beneficia stolele usuate: dela înmormântare mare 2 cor., mică 1 cor.

Doritorii de a ocupa acest post sunt rugați a se prezenta în cutare Duminecă sau sărbătoare în sf. bis. din loc pentru a-și arăta dibăcia în cant și tipic; eară recursele ajustate conform dispozițiunilor legale și adresate comitetului parohial din Buteni-Măgești și Iosani, au a le înainta în termen de 30 zile dela prima publicare oficiului ppresb. din Urgeteg p. u. Elesd.

Dat în sed. comit. parohial din Măgești ținută în 29 Maiu v. 1905.

Comitetul parohial.

Cu consensul meu: *Iosif Moldovan*, adm. ppresb. ca inspector subst. de școale.

—□— 2—3

Act de pietate.

Martii, la 20 Decembrie (2 Ianuarie 1906) la orele 2 d. m., a avut loc exhumarea osemintelor fericitei fundatoare *Elena Ghiba Birta*, din vechiul cimitir, care se casează, pentru a fi aşezată în noul cimitir, unde i-s-a gătit locaș de eternă odihnă.

Cu această ocasiune s-a celebrat la mormântul părintelui, fiind de față și P. S. Sa Dr. Episcop diecezan Ioan I. Papp.

Dintre acei bărbați ai neamului nostru, cari au beneficiat din stipendiile fundațiunii fericitei

ce-ți va pune la naștere
de mine orice vanitate
și voi mai mult să strălucesc prin fapte bune
prin pompă.

Iată, aici se prosternă, înaintea osemintelor îi Arhiecul, pe care îl-i rugă să fie paznicul fundației tale; chivernisitorii averii tale, comitetul fundației; stipendiștii crescute după cuvântul tău testamentar; și iată aici corpul profesoral și elevii instituționali ped. teol. din loc, ca reprezentanții scoala căreia, ca o a doua văduvă din evanghelie îți-ai închiini dinarul tău, tot avutul tău. Toți intr'un cor săcămiturie vie, că dulcea speranță exprimată în testament astăzi este o realitate și posteritatea, dela care destinația ta cerea numai o clipă a recunoașterii, să-riunătă la mormântul tău și-ți cântă osanalele eternității. Venit-am acum să luăm scump trupul tău, să-ducem în casa ce a gălit te recunoașterea posterității.

și toate alte evidențe și hărțiile de
oare de după numărul și valoarea lor.

Predarea se face pe baza ziuarului și a în-
țitării dela finea anului 1905 și respective
baza ziuarului ce se va încheia în ziua pre-
zii și de după starea ce va rezulta la înche-
ea acelui ziuar, rămânând epitropii vechi răs-
zători pentru toate pozițiile eventual nein-
se ori induse greșit, și cu un cuvânt pentru
diferințele, ce s-ar constata la cenzurarea
aprobarea socojilor din timpul epitropiei lor.
Despre actul predării se ia protocol deo-
pedat de către epitropii vechi și primite de

expedarea circutarului
prezent — din cărți li-se trimit numărul recerut
de exemplare, să notifice:

a) *împărțirea cercurilor pentru alegerea de-
putaților mirenii la sinodul protopopesc, și res-
pective pe baza împărțiri adoptate, să notifice
fiecarei parohii, cătăi membri mirenii are să a-
leagă pentru sinodul protopopesc;*

b) să defigă ziua și locul, unde să se în-
trunească *preoțimea tractuală pentru alegerea
membrilor ecclastici la sinodul protopopesc*,
conform normelor precizate în art. II. §§-ii 38,
40 și 41 ai Stat. Org.

La staverirea și publicarea acestor termine
*să se țină cont de prescrisele Statutului Or-
ganic*, ca sinoadele protopopești ordinare, cari
au să se țină în prima sau a doua Dumineacă

Pentru îndeplinirea vacanțului post învățătoresc dela școală gr. ort. română din **Sabolciu** tractul Peșteș se scrie concurs cu termin de alegeră în **24 Iulie** st. v. a. cu următoarele venite: 1. Locuință deplin corespunzătoare cu superedificatelor necesare. 2. 1 juger cat. grădină 40 cor. 3. 10 jugere extravilan păm. arător 200 cor. 4. Bani gata efectuați pe locuitori 360 cor.

Alegăndul învățătoru va fi îndatorat fără a preținde alt salar — a îndeplini agendele cantoriale în și afară de biserică, pentru carie va beneficia stolele usage: dela mormântare mare 1 cor., mică 60 fil. la cununie 1 cor. sf. apei 40 fileri. Contribuția după pământ o va solvi alegăndul învățător.

Recurenții sunt poftiți să se prezintă în cutare Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică din loc, pentru a-și arăta dezeritatea în cant și tipic, iar' recursele ajustate conform dispozițiunilor legale și adresate comitetului parohial din Sabolciu a-le înaintă în termen de 30 zile dela prima publicare oficiului ppresb. din Urgeteg p. u. Elesd.

Dat din sed. ctului parohial din Sabolciu ținută la 28 Maiu v. 1905.

Comitetul parohial
Cu concesul meu: *Iosif Moldovan* adm. ppresbiter ca inspector sub. de școale.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea parohiei din **Șicula**, rămasă vacanță prin trecerea la cele eterne a parohului Florian Montia, se scrie concurs cu termin de **30 zile**, socrat dela prima publicare în org. „Biserica și Școala“. cu următoarele *emolumente*:

- a) O sesiune de pământ constatătoare din 32 jug.
  - b) Folosirea unui extravilan.
  - c) Despăgubire din păsunat.
  - d) Stolele usage și
  - e) Birul preoțesc stabilit în 29 shinici de cucuruz.
- Dările publice le plătește alegăndul preot.

Dela concurenți se recere evaluație **de clasa primă** și se avizează, ca recursele lor ajustate cu documentele prescrise prin §-ul 15 p. a) din Regulam. pentru parohii, adresate comitetului parohial din Șicula, să le suștarnă protopopului concernent în terminul regulamentar, iar pentru aătarea dexterității lor în cântare și oratorie să se prezinte în biserică din Șicula în vre-o Duminecă sau sărbătoare până inculzive 8 zile nainte de alegeră.

Șicula, la 2/15 Iunie 1905.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: *C. Gurban*, ppresbiter.

—□—

3-3

Pe baza înaltului decis consistorial cu datu de 25 Maiu (7 Iunie) 1905. Nr. 2134/905 pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Șiștarovet**, — în protopresbiteratul Lipovei, se scrie din oficiu concurs, cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaja „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu aceasta parohie sunt: Una sesiune de pământ, parte fână, parte arător, birul preoțesc și stolele usage, cari toate la olaltă computate în bani după calculul mediu de 5 ani, dau un venit de 531 cor. 48 fil.

Se notează, că deși parohia după venitul ei este de cl. III., totuși conform înaltelor decisiuni consist. N-rii 7399 și 7794/1904, având în vedere întregirea dela stat după evaluația alegăndului preot, conform legel, parohia Șiștarovet se stipulează de c. II-a, cu acel adaus, că în lipsa de recurenți cu evaluația

țiune de cl. I. se vor admite la candidare și recurenți cu evaluație de cl. II-a ear în lipsa acestora și competenți de cl. III-a.

Recurenții sunt avizați ca recursele lor instruite cu documentele de evaluație în original și adresate comitetului parohial din Șiștarovet, să le subștarnă până la terminul sus indicat subscrizului protopresb. în Lipova (Lippa), precum și cu observarea dispozițiunilor §. 18 din Regulament să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Șiștarovet, spre a-și arăta dezeritatea în cele rituale.

Lipova, 29 Maiu (11 Iunie) 1905.

Din autorizarea consist. diecesan *Voicu Hamsea*, m. p. ppresbiter rom. gr. or. în Lipova.

—□—
3-3

Licitățiu minuendă.

Pe baza concluzului Venerabilului Consitor gr. or. rom. din din Arad de dñ 24 Martie 6 Aprilie 1905 Nr. 1470/1905 prin aceasta se publică licitațiu minuendă pentru edificarea unei școale gr. or. rom. din comuna **Seleuș** (pprezb. B. Ineu.) pe ziu de **20 Iunie 3 Iulie** a. c. la 9 ore a. m. în localitatea școală I de aici.

Prețul de esclamare e statorit în suma de 8282 cor. 94 fil. Licitanții vor avea să depună înainte începerea licitației vadiul de 10% din prețul esclamării, în bani gata sau în papire de valoare acceptabile.

Planul și proiectul de spese precum și condițiile se pot vedea la oficiul parohial din loc.

Seleuș, la 29 Maiu 11 Iunie 1905.

Ioan Sărădan
paroh.

—□—
3-3

Cancelaria arhitectului român

Ioan Niga

ARAD, Strada József főherczeg-út Nr. 1.
(înălță „Victoria“).

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserici în mod artistic, din care căuză îl recomandăm în deosebi dlor parohi. Trimită planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuit.

—□—